

Dosarul nr. 1reab-230/20

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Burduh

Galina Stratulat

judecând în ședință fără citarea părților recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței nr. 17 a Tribunalului Militar al Diviziunii de Pușcași nr. 303 Verhnedneprovsk „Drapelul Roșu” din 19 iulie 1945, în cauza penală privindu-l pe,

POGONII Nikita XXXXX, născut în anul XXXXX, originar la data examinării cauzei în XXXXX.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit,-

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința nr. 17 a Tribunalului Militar al Diviziunii de Pușcași nr. 303 Verhnedneprovsk „Drapelul Roșu” din 19 iulie 1945, Pogonii Nikita a fost condamnat în baza art. 58¹ „b” Cod penal al RSFSR, la 20 ani munci silnice, cu interdicții în drepturi pe un termen de 5 ani, cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, Pogonii Nikita a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, benevol s-a predat în prizonierat inamicului, iar după ce a fost eliberat s-a întors în satul natal, s-a angajat în calitate de polițist român.

3. La 23 octombrie 2020, Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea sentinței nr. 17 a Tribunalului Militar al Diviziunii de Pușcași nr. 303 Verhnedneprovsk „Drapelul Roșu” din 19 iulie 1945 în privința lui Pogonii Nikita cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În argumentarea recursului în anulare recurentul a indicat:

- potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept

comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- probele administrate în cauză nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 58¹ „b” Cod penal RSSU, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul, prin acțiunile sale ar fi prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS.

- sentința de condamnare a fost pronunțată, fără a fi luate în considerare declarațiile inculpatului, care nu a recunoscut integral vinovăția;

- instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

- condamnarea inculpatului constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Pogonii Nikita, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosar și a motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Cauza în privința lui Pogonii Nikita a fost judecată fără apărător, participarea căruia era obligatorie în situația în care el era învinuit de trădare de patrie – infracțiune gravă, deci i-a fost încălcat dreptul la apărare.

Din conținutul sentinței rezultă că Pogonii Nikita a fost judecat pentru trădare de patrie fără a fi indicate careva probe ce ar fi confirmat vinovăția lui.

Erorile menționate instanța de recurs le apreciază drept viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care au afectat hotărârea atacată și care servesc drept temei de casare a sentinței în cauză.

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „trădare de patrie”, de aceea Pogonii Nikita, fiind condamnat pentru trădare de patrie, urmează a fi declarat nevinovat și reabilitat în fața societății cu reintegrarea în drepturi.

Reieșind din cele expuse și conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Pogonii Nikita, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

d e c i d e :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează total sentința nr. 17 a Tribunalului Militar al Diviziunii de Pușcași nr. 303 Verhnedneprovsk „Drapelul Roșu” din 19 iulie 1945, în cauza penală în privința lui Pogonii Nikita, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 08 decembrie 2020.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Burduh

Galina Stratulat